

II. 12, 13 Prvním strážcem brány poznání je ovládnutá mysl.

VASIŠŤHA pokračoval: Ó Rámo, s čistým srdcem a otevřenou myslí, bez pochybování a neklidných myšlenek, naslouchej promluvě o tom, jaká je podstata osvobození a jakými prostředky lze osvobození dosáhnout. Utrpení z neustálého rození a umírání neskončí, dokud není dosaženo nejvyššího Bytí. Není-li smrtelně jedovatý had nevědomosti tady a teď přemožen, stane se příčinou nezměrného utrpení nejen v tomto, ale i v bezpočtu dalších životů. Člověk nemůže utrpení přehlížet, ale měl by ho překonat pomocí poznání, které ti nyní vyjevím.

Ó Rámo, pokud utrpení *samsáry* neboli koloběhu života a smrti překonáš, budeš žít zde na zemi jako bůh, jako Brahmá či Višnu. Neboť zmizí-li mylné představy a je-li dotazováním se na podstatu Já pochopena Skutečnost, je-li mysl klidná a srdce přimknuté k nejvyšší Pravdě, jsou-li všechny rušivé myšlenky utišeny a následuje jen nepřetržitý proud klidu a míru, v němž klidné a blažené srdce nahlíží nejvyšší Pravdu, pak se sám svět stává příbytkem blaženosti.

Člověk, který pochopil Skutečnost, nemá co získat ani čemu se vyhýbat. Není poznamenán nedokonalostmi života ani dotčen jeho utrpením. Nepřichází ani neodchází, i když se to tak druhým jeví. Není vázán náboženskými obřady a povinnostmi. Není ovlivněn sklony pocházejícími z minulosti, neboť ty už nad ním ztratily moc. Jeho mysl se zbavila neklidu a on spočívá v blaženosti, jež je jeho pravou podstatou. Této blaženosti lze dosáhnout pouze Sebepoznáním, poznáním Já. Člověk by se měl poznáním Já neustále zabývat, je to jeho povinnost.

Komu jsou lhostejné posvátné knihy či učení mudrců, ten poznání Já nedosáhne. Taková pošetilost je daleko zhoubnější než jakákoli nemoc, která člověka v životě potká. Člověk by měl tudíž pozorně naslouchat tomuto učení, neboť ho může přivést k poznání Já. Kdo si toto učení osvojí, ten již neupadne do nevědomosti. Ó Rámo, chceš-li se oprostit od utrpení *samsáry* neboli koloběhu života a smrti, přijmi prospěšnou radu mudrce, jako jsem já, a buď svobodný.

VASIŠŤHA pokračoval: Aby člověk překonal oceán *samsáry*, měl by se obrátit k tomu, co je věčné a neměnné. Jen ten je nejpřednější mezi všemi, jehož mysl spočívá ve věčnosti, a je tudíž plně ovládnutá a zcela klidná. Vidí, že potěšení a bolest se navzájem střídají a jedno druhé následují, a toto poznání mu přináší klid a ovládnutí mysli. Kdo toto nechápe, podobá se člověku, jemuž hoří dům nad hlavou.

Ten, kdo dosáhl poznání věčné Pravdy, je osvobozen od *samsáry* a již se nezrodí v nevědomosti. Člověk může pochybovat o tom, zda taková neměnná Pravda existuje!